

к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту Ю. В. Максимів,
ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”;
к.е.н., с.н.с. відділу регіональної економічної політики Н. М. Попадинець,
ДУ “Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України”

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ СКЛАДАННЯ ЗВІТУ ПРО УПРАВЛІННЯ

© Максимів Ю.В., Попадинець Н.М. 2019

В українському бізнес-середовищі спостерігається тенденція розуміння важливості розкриття нефінансової інформації про діяльність підприємства, проте практичні кроки в цьому напрямі робила незначна кількість суб’єктів господарювання, що пов’язано зі складністю організації процесу накопичення необхідних даних. За дослідженням Центру «Розвитку корпоративної соціальної відповідальності», у 2017 р. тільки 16 зі 100 найбільших українських компаній підготували і розмістили на корпоративних сайтах нефінансові звіти; середній рівень розкриття інформації з корпоративної соціальної відповідальності на сайтах українських компаній залишається досить низьким – 21,7% [1, с. 4]. Збільшенню кількості підприємств, що оприлюднюватимуть нефінансову складову своєї діяльності сприятиме імплементація вітчизняного бухгалтерського законодавства та законодавства Європейського Союзу з бухгалтерського обліку, зокрема Директиви 2013/34/ЄС [2] у частині запровадження Звіту про управління.

Поява у Законі України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” (далі – ЗУ) [3] поняття “звіт про управління” і законодавче регулювання обов’язку його подання та оприлюднення разом з річною фінансовою звітністю за 2018 р., зумовило низку проблемних питань у бухгалтерів і керівників підприємств, які відповідальні за організацію обліку на підприємстві.

Звіт про управління – документ, що містить фінансову та нефінансову інформацію, яка характеризує стан і перспективи розвитку підприємства та розкриває основні ризики і невизначеності його діяльності [3]. Попри лаконічність і, на перший погляд, зрозумілість наведеного визначення, проблемним питанням є організація процесу складання звіту про управління, що пов’язано з вимогою відображення нефінансової інформації за різними напрямками та неможливістю її генерування методами бухгалтерського обліку. Тобто постає питання: хто ж з фахівців має підготувати інформацію, яка б відповідала напрямкам, відображеним у Методичних рекомендаціях зі складання звіту про управління № 982 [4].

Особливо ця проблема торкається великих підприємств, які, на відміну від малих та середніх (згідно класифікації ЗУ), не можуть не наводити нефінансові показники діяльності, що містять інформацію щодо впливу його діяльності, зокрема на навколишнє середовище, довкілля, питання соціального захисту працівників підприємства, поваги прав людини, боротьби з корупцією та хабарництвом, а саме: стислий опис моделі діяльності підприємства; опис політики, яку проводить підприємство щодо зазначених питань; результат такої політики; основні ризики, пов’язані з зазначеними питаннями, що стосуються діяльності підприємства, зокрема (якщо доречно) ділові відносини, продукція або послуги, які можуть спричинити негативні наслідки у цих сферах, і яким чином підприємство здійснює управління цими ризиками; основні нефінансові показники, що характеризують діяльність підприємства [4].

Професор Л. М. Кіндрацька наголошує на існуванні значної кількості користувачів з різними інтересами, що дає підстави розглядати звітну інформацію як своєрідний бухгалтерсько-економічний товар, що виробляється задля забезпечення попиту на інформацію» [5, с. 176]. Щоб такий товар, як інформація, що має бути представлена у звіті про управління відповідала за якісними характеристиками потребам попиту на нього, його мають готувати спільно бухгалтери, керівники різних рівнів управління й напрямів діяльності підприємства, попередньо вивчивши інформаційні потреби зацікавлених осіб. Водночас фінансову інформацію формують бухгалтери підприємства з використанням методів бухгалтерського обліку, інтерпретуючи до потреб зацікавлених осіб. А підготовка нефінансової інформації для відображення у Звіті про управління, за такими напрямками: організаційна структура й опис діяльності підприємства; результати діяльності; ліквідність і зобов’язання; екологічні аспекти; соціальні аспекти та кадрова політика; ризики; дослідження та інновації; фінансові інвестиції; перспективи розвитку; корпоративне

управління [4], має бути спільним завданням усіх служб підприємства, виходячи з місії його існування.

Звіт про управління може бути інструментом, здатним суттєво підвищити ділову репутацію підприємства за умови його якісної підготовки; або ж не виконати такої ролі, а бути просто поглиначем часу працівників підприємства.

1. Індекс прозорості сайтів українських компаній – 2017. Укладачі: Зінченко А., Резнік Н., Саприкіна М. – К.: Видавництво “Юстон”, 2018. – 28 с.

2. Directive on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings of the European parliament and of the council of 26 June 2013 N 2013/34/EU [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eurlex.europa.eu>

3. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16 липня 1999 р. № 996-XIV із змінами та доповненнями – [Електронний ресурс]: сайт Верховної ради України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

4. Методичні рекомендації зі складання звіту про управління, затвержені Наказом Міністерства фінансів України від 07.12.2018 р. № 982 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18>

5. Кіндрацька Л. М. Звітність у загальній обліковій системі суб’єктів господарювання: розвиток та вдосконалення / Л.М. Кіндрацька // Вісник Львівської комерційної академії. – Львів: Вид-во Львівської комерційної академії, 2011. – Вип. 35. – С.175 – 178.